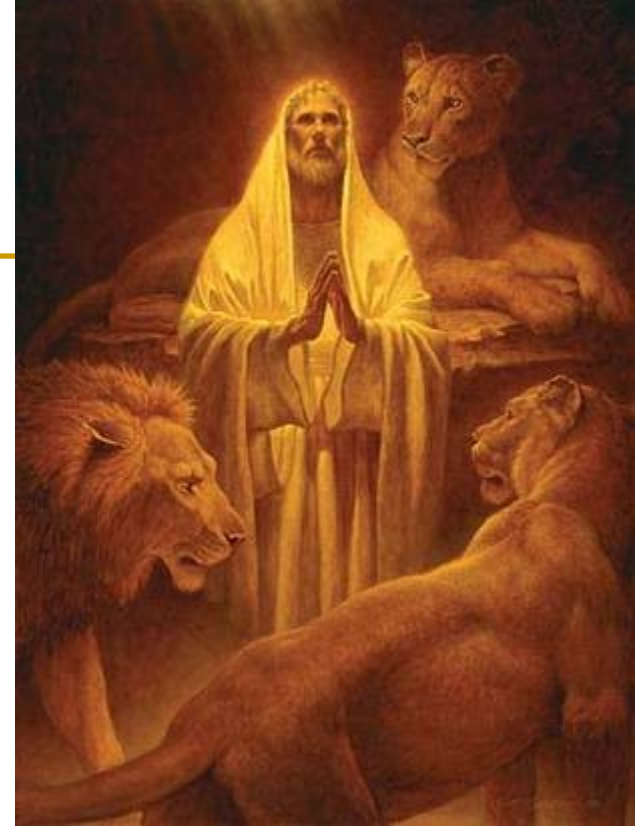

Daniel – prorok mudrac

Ime ću tvoje (Ps 145)

The image displays a musical score for the hymn 'Ime ću tvoje (Ps 145)'. The score is written on two staves in a 3/4 time signature. The first staff contains the first four measures of the melody, with lyrics 'I - me ću tvo - je, Go - spo - di - ne,'. The second staff contains the next four measures, with lyrics 'bla - go - sliv - lja - ti do - vije - ka'. Chord symbols (C, Am, F, G) are placed above the notes to indicate the harmonic accompaniment. The melody consists of quarter and eighth notes, with some notes beamed together. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes.

C Am F C

I - me ću tvo - je, Go - spo - di - ne,

F C G C

bla - go - sliv - lja - ti do - vije - ka

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ak. g. 2025./26. ECTS 6
ponedjeljkom i srijedom u 10:15

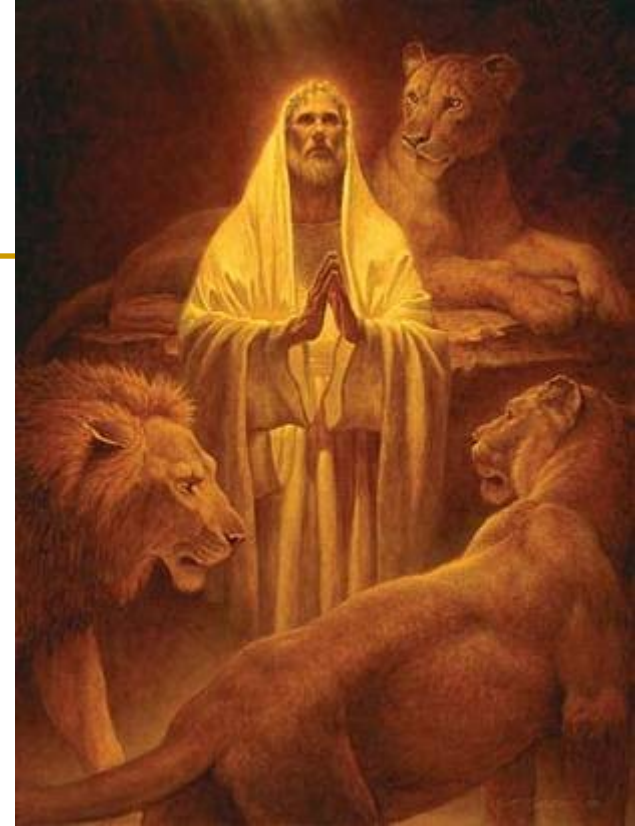
Proroštvo i apokaliptika

amdg.eu → nastava → FTI

**Pregled (prezentacije), tekstovi,
audio- i videozapisi...**

Božo Lujić, *Starozavjetni proroci*

Daniel – prorok mudrac

**uspješan mladić na stranom dvoru:
motiv Josipa Egipatskog
u HB:
“Spisi”**

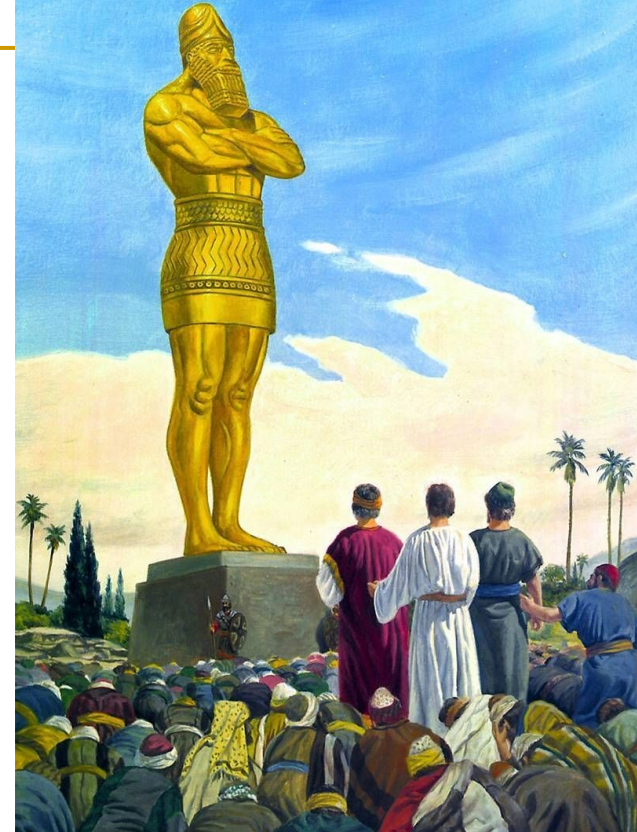
Osobita knjiga

- Trojezična
 - *Hebrejski:*
 - Dolazak u Babilon (c1)
+ završna proroštva (c8-12)
 - *Aramejski:* velika viđenja c2-7
 - *Grčki:* molitve (c3) + izvještaji c13s = Dodaci u LXX:
 - Dn13: Suzana
 - Dn 14: Zmaj i
 - Lavlja jama br. 2 (usp. Dn 6) + Habakuk hrani Daniela
- Bliska Makabejcima: Dn **9,27**; usp. 1 Mak 1,54
 - “Grozota pustoši”
- Babilonski velikaš *Baltazar*, poglavar mudracâ (2,48)

Tri kipa?

- *Što Daniel tumači u Dan 2,31?*
- **Kip iz kraljeva sna (2,31)**
 - *Tumačenje u 2,37-45:*
- **Povijesni razvoj – usp. Dn 10.11**
 - *Od kuda tumačenje (2,28)*
- **Od Boga**
 - *Što kralj gradi u 3,1.5?*
- **Babilonski kip za sveopće klanjanje**
 - *Što najavljuje proroštvo Dn 9,27; 11,31; 12,11?*
- **„grozota pustoši” – Zeusov kip u Hramu pod Antiohom Epifanom (Seleukovićem)**

Tko je Daniel

- Osn. דָּן *dîn*, + nastavak -î moj, + El
 - Mojsije Pnz 32,26: *Pravdu će יהוה dati*
 - Ana 1 Sam 2,10: יהוה *sudi međama zemlje*
- Sudac moj jest Bog
 - *Kad Daniel stiže u Babilon (Dn 1,1)?*
- Za Jojakima – 1. osvajanje (598.)
 - Ne za razorenja pod Sidkijom (587.)
 - *Tri prijatelja (1,6.7):*
- Hananija, Mišael, Azarja (6)
- Šadrak, Mešak i Abed Nego (7) u Dn 3
 - *Na što poziva Daniel (2,17)?*
- Molitva da im Bog objavi tajnu
 - Motiv: spas babilonskih mudraca

- *Što Daniel radi u 2,20-23?*
- Moli – zahvala Bogu – prva molitva, hebr.
 - *Je li im molitva uslišana (2,23)?*
- „Objavio si mi” (23)

Pokornička molitva

- Što radi Daniel u 9,4 (usp. Neh 9, Bar 1-3)?
- Moli se יהוה Bogu *svome*
 - יהוה samo u Dan 9 (2.4.8.10.13.14[2x].20)
 - *Kako se moli (9,3), kada (21)?*
- U postu, kostrijeti, pepelu
- Za večernje žrtve
 - *Glavni sadržaj molitve (9,5.8.11.15.16)*
- Sagriješismo (u HB samo tu)
 - Daniel nije grješnik, nego zagovornik
 - *Sažetak, definicija 3x 9,10.11.14 usp. 6*
- „Nismo slušali glas” (10.11.14)
- Proroci (9,6) – „slušati” 7x u Dn 9
- Posljedica (9,2): ruševine Jeruzalema (587.)

- *Molba 3x u 9,17-19:*
- Poslušaj!
 - *Uslišanje? 9,23*
- Od početka tvoje molitve izišla je Riječ

Produženo izgnanstvo

- *Koji je prorok Danielu važan u Dn 9,2*
- “Riječ Jahvina Jeremiji” (9,2)
 - *Veliko produženje progonstva (9,24):*
- 70 godina (Jr 25,11s; 29,10) postaje
- 70 “sedmica” (70x7) godina (Dn 9,24)
 - *Tko je tumač Danielu (Dn 8,16; 9,21)?*
- Gabriel
 - *Za kojih je kraljeva Daniel u izgnanstvu (2,1; 5,1; 1,21; 6,1)?*
 - Nabukodonozor (Dn 1-4) i sin Baltazar (5,1)
- i za Kirove vladavine (1,21; 6,29; 10,1 = *povratak*)
 - ne samo do 1. (1,21), nego i do 3. god. (10,1) – prijatelj (14,2)
- i pod Darijem (c6; 9,1; 11,1) = *izgradnja hrama*

Proroštva o Mesiji

- *Tko dolazi u Dn 7,13?*
- **Jedan kao sin čovječji (7,13)**
 - *Tko je najavljen u 9,25.26?*
- **Pomazanik, knez (25)**
- **Koji će biti smaknut (26)**
 - מָשִׁיחַ *mašîah* (bez člana)
 - *Pomazanje u 9,24:*
- **Svetinja nad svetinjama**
 - *Uobičajen naziv od Izl 26,37:*
 - Oltar
 - Uz svećenika, proroka i kralja

- *Videnje na Tigrisu (10,5)*
- **Čovjek odjeven u lanene haljine**

Neka se raduje srce (Ps 105)

C Dm C F Am F G C

Ne-ka se ra-du-je sr-ce o-nih što tra-že Go-spo-di-na

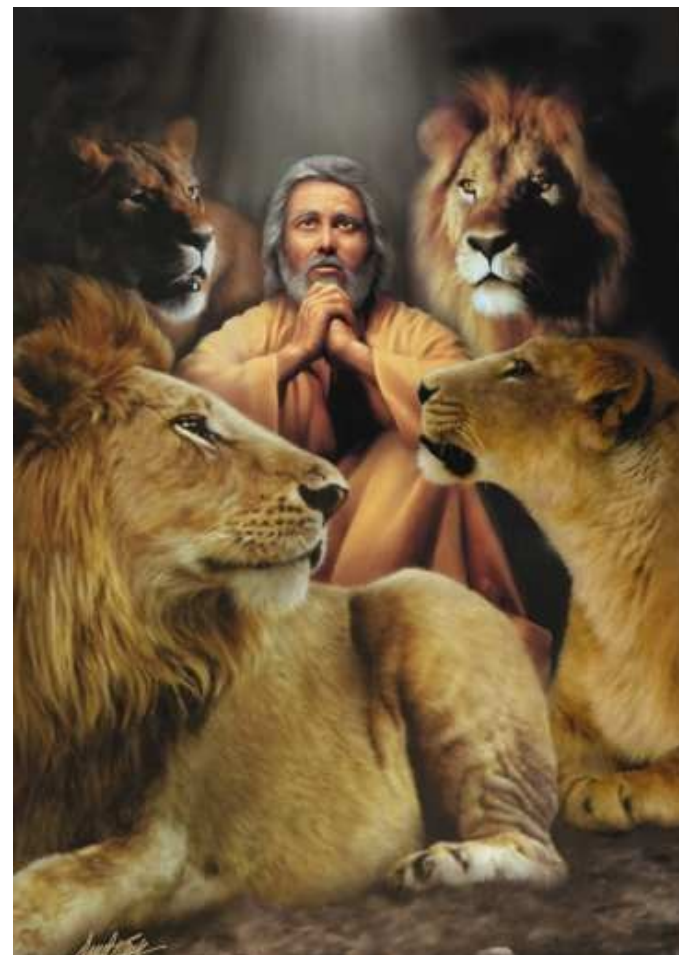
Proroštva o eshatonu

- *O čemu proroštvo u 12,2?*
- Uskrsnuće i konačan sud (12,2)
- Vječnost (2x 12,2s) – *Apokaliptika*
 - *Kada (12,1 usp. 11,35.40; 12,4.9):*
- U ono vrijeme (12,1), vrijeme svršetka (9)
 - *Redovito ljudsko iskustvo u 12,2:*
- Buđenje od sna
 - *Elementi iz stvaranja u 12,3:*
- “Zvijezde” (v3) – *A.*
 - *Osobno obećanje u 12,13:*
- Mirovati, potom ustati
- *Pristup proroštvu u 12,4: držati u tajnosti (4) – Apokaliptika*
 - *Veliko viđenje u 12,5s – koliko osoba? (usp. 10,5)*
- Trojica (usp. Post 18,1s)

Daniel u lavljoj jami

- **Glavari: *jama* (6,8.13.17s.25)**
 - Usp. Post 37,24; 40,15
 - *Spletka, optužba 120 + 2 (6,8):*
- **Molba samo kralju**
- **Daniel u molitvi (6,10)**
 - *Kralj 1,1s.7.10...*
- **Darije (= obnova Hrama)**
- **Prijatelj Danielov (4.15.19)**
 - Nad svim kraljevstvom (4)
 - Žalost, spasiti (15)
 - Ne spava (19)

Spašen prorok

- *NZ-motiv u Dn 6,18:*
- **Kamen na otvoru (18)**
 - *Čudesan spas u v23?*
- **Anđeo zaustavio lava (23)**
 - *Sudbina tužitelja (25):*
- **Tužitelji pogubljeni (25)**
- **Darije i Bog (17.21.27):**
 - *Bog neka te spasi (17)*
 - *Je li te Bog spasio? (21)*
 - *Pismo svim narodima (26):*
- **Živi Bog, do vijeka (27)**
- **Spasio Daniela (28)**

